

Laag-Keppel, 28 oktober 2020

Geachte Raadsleden,

Donderdag 29 oktober 2020 buigt u zich als Gemeenteraad over het Procesvoorstel RES en kaders windenergie van Wethouder Hofman, met een tweeledig voorstel:

1. Zelf de ruimtelijke en maatschappelijke voorwaarden van windenergie bepalen in het proces richting de RES 1.0;
2. Instemmen met het procesvoorstel 'Om te komen tot kaders voor windenergie in relatie tot RES 1.0'.

Met deze brief willen wij u informeren over belangrijke zaken die voor - maar vooral ook achter - de schermen spelen. In het bijzonder de wijze waarop Landgoed Keppel samen met de gemeente Bronckhorst, gemeente Doetinchem, Provincie Gelderland en AGEM het windturbineplan vorm aan het geven is. Wij maken ons daar - samen met zeer vele inwoners - grote zorgen over.

Om u een zo compleet mogelijk beeld te geven van de procesgang tot nu toe, voegen wij vier verslagen bij. Wij nodigen u van harte uit de inhoud daarvan door te nemen.

Deze verslagen en de inhoud van deze brief kunnen ons inziens maar één juiste conclusie opleveren, namelijk dat u **niet instemt** met het ingediende procesvoorstel.

Procesvoorstel

Wij verwijzen inzake het procesvoorstel graag naar onze reactie richting de wethouder (zie bijlagen). Tijdens onze gesprekken hebben we reeds twee aspecten benoemd die ons inziens cruciaal zijn:

- 1) juridische toetsing aantoonbare houdbaarheid van kaders en beleidsregels;
- 2) enquête voor draagvlak onder inwoners én op **voorhand** aangeven ernaar te zullen handelen.

Beide elementen worden nog altijd onvoldoende en onjuist benoemd als onderdeel van de procesgang. Er moet worden voorkomen dat het een onderzoek wordt dat uitloopt op een farce en alleen voor de Bühne wordt opgevoerd. Er is simpelweg te weinig openbaar (zoals de locaties) en te weinig vooraf toetsbaar om te spreken van een methodisch en representatief proces.

Daarnaast is het opmerkelijk dat de hoogte van het RES-bod, de doelstelling (1,35 TW) en de bijdrage van Bronckhorst hierin geen specifiek onderwerp van gesprek vormt. Ook is het maar zeer de vraag of de doelstelling 2030 realistisch en haalbaar is, aangezien de rest van Nederland voor 2050 gaat. Ten slotte sluiten wij ons geheel aan bij de reactie op het procesvoorstel van Op en Um 't Hengelse Zand aan de wethouder van 2 oktober jl. Korthedshalve zullen wij deze punten dan ook niet herhalen.

Gespreksverslagen

Wel willen wij graag nieuwe en belangrijke informatie met u delen, zodat u deze kunt meenemen in uw besluitvorming. Op basis van onder andere diverse WOB-verzoeken en vele gesprekken komen we namelijk tot een onthutsend en teleurstellend beeld. Een beeld dat is gevormd doordat we zelf actief met vele partijen intensief contact hebben gehad.

Nog steeds verloopt het krijgen van open, eerlijke, tijdige en transparante informatie over dit onderwerp bij bijna alle partijen bijzonder moeizaam. Wel hebben we twee prettige gesprekken gehad met wethouder Hofman en we hebben goed contact. Van deze gesprekken zijn verslagen gemaakt, maar helaas stemt de wethouder niet in met een verslag waarin zeer nauwkeurig en exact wordt vastgelegd wat tussen is besproken. Hij geeft de voorkeur aan een 'gekuiste' versie. In de

bijlage treft u de verslagen aan, waarbij we u willen attenderen op de gearceerde passages die in het verslag van 8 september 2020 van de wethouder werden weggelaten, zodat u uw eigen conclusies kunt trekken. Ook ontvangt u een kopie van ons schrijven aan de wethouder d.d. 27 oktober 2020 die opgesteld is als reactie op zijn e-mail over dit onderwerp van 15 oktober jl..

Plan Landgoed Keppel en rol AGEM

Op basis van gedegen onderzoek van de WOB-documenten kunnen we onderstaande feiten over het plan Landgoed Keppel onomstotelijk bewijzen:

- De gemeente Bronckhorst was in 2017 zelf opdrachtgever van een plan op Landgoed Keppel, waarin de mogelijkheid van windturbines werd geopperd. Het proces loopt dus al veel langer.
- Vanaf in ieder geval 2018 zijn er al gesprekken geweest tussen de wethouders en vertegenwoordigers van de gemeente Doetinchem en Bronckhorst samen met Landgoed Keppel over een windturbinepark.
- Gemeenten/overheden/initiatiefnemers hanteren de strategie zo laat mogelijk inwoners te informeren. Dit wordt extra bevestigd door het artikel in de Gelderlander d.d. 24-10-2020 van Ydema (AGEM) en Langeveld (wethouder duurzaamheid Doetinchem + bestuurlijk trekker RES-regio Achterhoek).
- AGEM (Achterhoekse Groene Energie Maatschappij) is opgericht door de acht Achterhoekse gemeenten. De gemeenten zijn aandeelhouder van AGEM en hebben binnen AGEM de touwtjes in handen op bestuurlijk niveau.
- **AGEM is mede-initiatiefnemer (!)** van de plannen voor het windturbinepark op Landgoed Keppel (4/5 windturbines op grondgebied Doetinchem + 10 op grondgebied Bronckhorst).
- AGEM draagt zorg voor goedkope financiering via bijvoorbeeld Bank Nederlandse Gemeenten of Rabobank.
- AGEM staat garant voor het 50% lokaal eigenaarschap, zoals vereist wordt in het Klimaatakkoord.
- Eventueel in een latere fase (na de start) bestaat de mogelijkheid dat AGEM het lokale eigenaarschap of een deel daarvan verkoopt aan niet-lokale of buitenlandse partijen.
- AGEM en Greentrust hebben ieder separaat eind 2019 bij de provincie schriftelijk gepolst of die de regie middels een provinciaal inpassingsplan kan overnemen.
- Met een provinciaal inpassingsplan worden lokale kaders en beleidsregels 'buiten werking' gesteld (tenzij ze juridisch houdbaar zijn). De provincie hoeft bij een provinciaal inpassingsplan alleen naar de wet te kijken. En anders kijkt de Raad van State wel alleen naar de wetgeving.
- **Met AGEM als mede-initiatiefnemer en een verzoek tot een provinciaal inpassingsplan haalt de gemeente Bronckhorst een 'truc' uit om én de eigen kaders en beleid buiten werking te stellen én de beslissing aan de provincie over te laten.**
- De provincie Gelderland en de gemeente Doetinchem staan nog 'in het krijt' bij het Landgoed Keppel, zoals letterlijk wordt aangegeven in een mail tussen partijen. Dit door plaatsing van hoogspanningsmasten op hun landgoed (welke plaatsing het Landgoed Keppel destijds tot aan de Raad van State heeft aangevochten om het coulisselandschap te behouden).
- Ook vangen we geluiden op, o.a. via verschillende raadsleden, dat ook in Eldrik en Hummelo plannen zijn voor hoge windturbines (grondgebied in nabijheid Hoog-Keppel/Hummelo/Voor-Drempt/Doesburg/Angerlo).
- Samen met de in aanbouw zijnde windturbines nabij Angerlo ontstaat er één groot windturbinepark van misschien wel 25 (!) windturbines.

En er is nog meer:

- Het energiemodel waarmee gerekend wordt, is niet betrouwbaar (uit zeer betrouwbare bron uit de RES-organisatie ontvangen).

- Het concept RES-bod in de Achterhoek is veel te hoog (+170%; 0,50TW is voldoende op basis van verbruik), ook in heel Gelderland (+74%) en in heel Nederland (+49%) is flink overboden. Van de 35TW die binnen de RES landelijk moet worden opgewekt, wordt ruim 20TW reeds via wind gerealiseerd of zit al in de pijplijn. Bieden op wind is derhalve absoluut niet noodzakelijk, bieden op zon kan heel goed.
- Bij de gemeente Doetinchem ligt sinds begin juli 2020 een WOB-verzoek. Op 16 september 2020 hadden we alle informatie moeten krijgen. Alleen een deel van de informatie t/m 2018 is ontvangen. Zoals u in de media heeft kunnen lezen ligt er al sinds eind 2019 een principeverzoek vanuit het Landgoed Keppel waar het College in Doetinchem binnen anderhalve week over beslist. Deze stukken hebben we nog steeds niet ontvangen. De eerstvolgende stukken ontvangen we pas 1 november 2020 en deze zullen nog altijd niet alle stukken behelzen. We begrijpen dat de gemeente Bronckhorst hier geen 'blaam' treft, maar bij onze WOB-verzoeken met onze gemeente stuiten we op nagenoeg hetzelfde fenomeen.
- Datzelfde geldt voor een tweetal WOB-verzoeken bij de RES-regio Achterhoek.
- **Uit zeer betrouwbare bron vanuit de RES-Achterhoek organisatie weten we dat al lang en breed duidelijk is dat er in ieder geval op 4 plekken in de Achterhoek windturbines kunnen en zullen gaan verrijzen. Eén van deze gebieden is op Landgoed Keppel op Bronckhorster grondgebied.**
- **Uit zeer betrouwbare bron vanuit de RES-Achterhoek organisatie weten we dat bij windturbineprojecten inwoners met juridische procedures uitsluitend projecten kunnen vertragen, maar geen afstel bewerkstelligen. Zo zit de huidige Nederlandse wetgeving in elkaar.**
- Het AGEM-traject zal ook voor andere windinitiatieven, nu nog onder de radar (zoals Ydema en Langeveld) stellen, bewandeld kunnen worden!

U als Raad heeft een belangrijke rol en ook een belangrijke positie in het geheel. Immers, alle acht Achterhoekse Raden dienen akkoord te gaan met het RES-bod 1.0. Als er één van de acht Raden tegen is, kan er geen definitief bod worden uitgebracht.

Overigens bereiken ons vanuit Den Haag geluiden dat u vanuit de overheid vermoedelijk niets hoeft te vrezen, want de RES is juridisch onvoldoende houdbaar vanwege de gekozen procesgang (met andere woorden: provincie of Rijk kunnen niets formeel afdwingen).

U heeft dus de mogelijkheid namens de gehele Achterhoek een realistisch bod uit te brengen en ook de discussie 2030 -> 2050 aan te zwengelen én de mogelijkheid de opdracht richting de wethouder opnieuw te formuleren. Wij vragen u daarom met klem om eerst deze twee elementen te heroverwegen en daarna pas de route naar de opnieuw gestelde doelen te bepalen.

Samengevat:

- 1) **Stem niet in met het huidige procesvoorstel. Het procesvoorstel rammelt, is vaag, niet concreet genoeg, niet methodisch, onvolledig, etc. Alle redenen om daar nu niet mee in te stemmen.**
- 2) **Inwoners/belanghebbenden worden sinds jaren en nog altijd niet open, eerlijk, tijdig en transparant geïnformeerd van wat er werkelijk allemaal speelt. Soms wordt er geluisterd, maar er wordt niets mee gedaan.**
- 3) **AGEM (waarvan onze gemeente aandeelhouder is) speelt een zeer dubieuze rol en is mede-initiatiefnemer bij windturbineparken.**
- 4) **Locaties voor windturbines zijn al lang en breed bekend, maar worden onder de pet gehouden.**

- 5) In de concept RES-regio Achterhoek wordt veel te veel geboden. 0,50TW volstaat ook. Hoge windturbines zijn zeker niet noodzakelijk. Er zijn zeker andere oplossingen.
- 6) Energieneutraal Bronckhorst in 2030 is echt niet haalbaar, herijk deze doelstelling.
- 7) Laat u geen angst inboezemen. Het Rijk kan vanuit de RES (vooralsnog) niets opleggen.
- 8) Gebruik alstublieft uw nuchtere verstand! Neem geen onomkeerbare beslissingen die ons unieke mooie Achterhoeks landschap zullen vernietigen en die leefbaarheid, noaberschap en vooral gezondheid van inwoners blijvend gaan aantasten.

Energieneutraal Bronckhorst kan echt op een andere en realistische wijze worden ingevuld. Zorg samen voor draagvlak voor deze enorme opgave en doe het écht sámen met onze nuchtere en trotse inwoners!

Met vriendelijke groet,
namens Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik,

Rob Meenhuis
Igor Reintjes
Edwin Slutter

Bijlagen:

- *Verslag overleg Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik 24 augustus 2020*
- *Verslag overleg Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik 8 september 2020 met wat door gemeente verwijderd is*
- *20201015 Reactie Gemeente aan Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik*
- *20201027 Brief reactie Stichting Tegenwind Keppel en Eldrik aan wethouder Hofman*